

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- मुद्रण, तह-६, पद- सिटुपी अधिकृत
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रम योजनालाई निम्नानुसारका दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ ।

प्रथम चरण :	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क : २००
द्वितीय चरण :	(क) प्रयोगात्मक परीक्षा	पूर्णाङ्क : ५०
	(ख) अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क : ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णाङ्क : २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या x अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान, संस्थागत ज्ञान र सूचना प्रविधि	१००	४०	वस्तुगत	५० प्रश्न x १ अङ्क	४५ मिनेट
				विषयगत-छोटो उत्तर आउने प्रश्न	६ प्रश्न x ५ अङ्क	१ घण्टा ३० मिनेट
				विषयगत-लामो उत्तर आउने प्रश्न	२ प्रश्न x १० अङ्क	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	१००	४०	विषयगत-छोटो उत्तर आउने प्रश्न	४ प्रश्न x ५ अङ्क	३ घण्टा
				विषयगत-लामो उत्तर आउने प्रश्न	८ प्रश्न x १० अङ्क	

२. द्वितीय चरण : प्रयोगात्मक र अन्तर्वार्ता (Practical & Interview)

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	समय
(क) प्रयोगात्मक परीक्षा	५०	२५	प्रयोगात्मक	१ घण्टा
(ख) अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक	

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र/विषयमा तोकिए अनुसार हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A, B, C, D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a, b, c, d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्न हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नहरूको हकमा एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुईभन्दा बढी भाग (Two or more part of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा दुई भन्दा बढी टिप्पणीहरू (Short Notes) सोध्न सकिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- मुद्रण, तह-६, पद- सिटुपी अधिकृत
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : सामान्य ज्ञान, संस्थागत ज्ञान र सूचना प्रविधि

खण्ड (क)- ३० अङ्क

वस्तुगत (३० प्रश्न x १ अङ्क = ३०)

१. राज्य र सरकार

- १.१ नेपालको संवैधानिक विकास र नेपालको संविधान
- १.२ राज्यका संरचनामा सञ्चार-माध्यम र सञ्चारकर्मीको भूमिका
- १.३ सुशासन, पारदर्शिता र जवाफदेहिता
- १.४ विद्युतीय शासन (e- Governance)
- १.५ लोकतन्त्र, कानूनी राज्य र नागरिक शिक्षा
- १.६ मानव अधिकार र समावेशीकरणका सवालहरू
- १.७ सामाजिक न्याय र सामाजिक सुरक्षा
- १.८ नेपाली समाजका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरूको सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक अवस्था र रहनसहन

२. आर्थिक पक्षहरू

- २.१ आर्थिक परिसूचकहरू (आर्थिक वृद्धि, कुल राष्ट्रिय/गार्हस्थ्य उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, व्यापार घाटा, विप्रेषण, वैदेशिक लगानी, वैदेशिक सहयोग)
- २.२ नेपालमा विकासका पूर्वाधारहरू - कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, यातायात, सञ्चार, शिक्षा, स्वास्थ्य र विद्युत
- २.३ योजनावद्ध विकासक्रम र चालु आवधिक योजनाको सामान्य जानकारी
- २.४ अन्तर्राष्ट्रिय सहयोग, वैदेशिक व्यापार वैदेशिक लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण

३. संस्थागत ज्ञान र सम्बन्धित कानूनहरू

- ३.१ सार्वजनिक संस्थानको परिचय, विकास, उपलब्धि र व्यवस्थापन
- ३.२ गोरखापत्र संस्थानको इतिहास, उद्देश्य, संगठनात्मक स्वरूप, विकासक्रम, वर्तमान अवस्था तथा गतिविधिहरू
- ३.३ गोरखापत्र दैनिक, गोरखापत्रको अभिलेखीकरण र यसको महत्व
- ३.४ गोरखापत्र संस्थानको प्रकाशनबाट नेपालको सामाजिक र सांस्कृतिक क्षेत्रको विकासमा योगदान
- ३.५ नेपालमा आमसञ्चार माध्यमको विकासक्रम र वर्तमान अवस्था
- ३.६ विश्वमा मुद्रण र छापाखानाको इतिहास तथा नेपालको मुद्रण, छापाखाना र पत्रपत्रिकाको इतिहास, मुद्रण प्रविधि र नेपालका विभिन्न किसिमका छापाखानाहरू बारे जानकारी
- ३.७ गोरखापत्र संस्थान ऐन, २०१९
- ३.८ गोरखापत्र कर्पोरेशन नियमावली, २०२१
- ३.९ गोरखापत्र संस्थान कर्मचारी सेवा शर्त विनियमावली, २०८२
- ३.१० कम्पनी ऐन, २०६३
- ३.११ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३
- ३.१२ आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६
- ३.१३ विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार ऐन, २०६३ र विद्युतीय (इलेक्ट्रोनिक) कारोबार नियमावली, २०६४
- ३.१४ डिजिटल नेपाल फ्रेमवर्क, २०७६

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- मुद्रण, तह-६, पद- सिटुपी अधिकृत
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (ख)- ७० अङ्क

वस्तुगत (२० प्रश्न x १ अङ्क) + विषयगत (६ प्रश्न x ५ अङ्क) र (२ प्रश्न x १० अङ्क) = ७० अङ्क

1. Computer Fundamentals

- 1.1 Definition, History, Generation, Characteristics, Types & Applications of Computers
- 1.2 Overview of a computer system :
 - 1.2.1 Data and data processing
 - 1.2.2 Hardware: Definition; Input Unit, CPU, Output Unit; Storage devices: Primary & Auxiliary Memory
 - 1.2.3 Software: Definition; Types of Software; Programming Language& its types
- 1.3 Computer network
- 1.4 Computer programming
- 1.5 Use of Antivirus Software

2. Graphic Design

- 2.1 Knowledge of Graphic Design
- 2.2 The Principles of Graphic Design
- 2.3 History of Graphic Design
- 2.4 Graphic Design use in Media House
- 2.5 Color and Materials
- 2.6 Introduction of Adobe Illustrator, Freehand, CorelDraw

3. Adobe Indesign

- 3.1 Introduction to Adobe InDesign
- 3.2 Creating and Viewing Documents
- 3.3 Working with Pages
- 3.4 Working with Graphics
- 3.5 Formatting Objects
- 3.6 Working with Color (CMYK, RGB)
- 3.7 Character and Paragraph Formatting
- 3.8 Using Styles
- 3.9 Working with Tables
- 3.10 Packaging and Printing

4. Adobe Photoshop

- 4.1 Introduction to Adobe Photoshop
- 4.2 Know about Selection Tools and other Tools
- 4.3 Image size and Resolution
- 4.4 Image Retouching (Brightness, Contrast, Color Balance)
- 4.5 Knowledge of file extensions (JPEG, TIFF, PNG, PDF, PSD)
- 4.6 Working with Layer and Layer Style

5. PDF Edit

- 5.1 Creating PDF
- 5.2 Check PDF file to meet the technical requirement of your RIP System
- 5.3 Convert all colors to the correct color space (CMYK for prints)
- 5.4 Spot color define
- 5.5 DPI and Font check
- 5.6 Bleed, Crop/Trim Marks, Overprint, Transparency and Flattening

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- मुद्रण, तह-६, पद- सिटुपी अधिकृत
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

खण्ड (क) : ५० अङ्क

(२ प्रश्न X ५ अङ्क) + (४ प्रश्न X १० अङ्क)

1. History of Printing

- 1.1 Introduction
- 1.2 Development of printing press
- 1.3 Evolution of different type & letters
- 1.4 Discovery of photography and lithography
- 1.5 Development of printing technology of Nepal
- 1.6 Book publishing in Nepal
- 1.7 Paper industry of Nepal
- 1.8 Personal management of printing industry/works
- 1.9 Different type of printing methods

2. Printing Methods and Techniques

- 2.1 Relief Printing process
- 2.2 Planography press
- 2.3 Gravure printing process
- 2.4 Digital printing press
- 2.5 Cerography printing
- 2.6 Large format printing
- 2.7 Densitometer, colorimeter
- 2.8 Tag viscosity
- 2.9 Fountain solution
- 2.10 Register mark, bar & pin
- 2.11 Spot & multicolor Printing

3. Page Layout and Stripping

- 3.1 **Page setting**
 - 3.1.1 Layout
 - 3.1.2 Design
 - 3.1.3 Color scanning
 - 3.1.4 Print ready copy
- 3.2 **Stripping**
 - 3.2.1 Dummy
 - 3.2.2 Imposing and setting flat
 - 3.2.3 Register mark, signature mark, pin, Griper
 - 3.2.4 Pasting and final check

4. Plate Making

- 4.1 Characteristics of plate and types : Direct imaging plate, Xerography plate, dry offset plate, P.S. plate
- 4.2 Plate making methods : Plonography, Gravour, Relief
- 4.3 Exposing, Developing
- 4.4 Plate baking, drying, gumming and safety of plate

5. CTP Plate Making

- 5.1 Types and characteristics
- 5.2 Process: expose, develop, gumming
- 5.3 Technology
- 5.4 Chemicals
- 5.5 Preparation of plate for printing

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- मुद्रण, तह-६, पद- सिटुपी अधिकृत
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

खण्ड (ख) : ५० अङ्क

(२ प्रश्न X ५ अङ्क) + (४ प्रश्न X १० अङ्क)

6. Paper and Inks

- 6.1 Types of Paper
- 6.2 Characteristics of paper: cobb value, porosity, grams, opacity and others
- 6.3 Paper testing and evaluation
- 6.4 Paper storage & conditioning
- 6.5 Types of ink
- 6.6 Characteristics of ink
- 6.7 Ingredients of ink

7. Management

- 7.1 Machinery equipments management
- 7.2 Raw materials management
- 7.3 Quality control and utilization of instruments
- 7.4 Human Resource management
- 7.5 Transportation management

8. Communication and Career Development

- 8.1 Communication
- 8.2 Hoarding board
- 8.3 Poster
- 8.4 T.V., Radio and Press
- 8.5 Computer network and fax
- 8.6 Demands collection
- 8.7 Prompt and quality service delivery
- 8.8 Internal communicator maintenance

9. Planning and Estimating

- 9.1 Planning: size, color, cover, forma
- 9.2 Estimate cost and final bill
- 9.3 Page layout & design
- 9.4 Proofreading & editing
- 9.5 Plate making
- 9.6 Decorating and binding

10. Computer Network

- 10.1 Basic Networking: definition, types, and topologies
- 10.2 Connectivity and media: Network cables and connectors
- 10.3 Introduction to Network Devices (Hub, Switch, Router, Gateway etc.)
- 10.4 Network cabling and cable testing
- 10.5 Familiarity with IP Addressing
- 10.6 Concept of E-mail/Internet/Extranet/Intranet, World Wide Web (WWW)
- 10.7 Familiarity with internet browsers (Internet explorer, Firefox, Google Chrome, etc.)

गोरखापत्र संस्थान
सेवा- प्राविधिक, समूह- मुद्रण, तह-६, पद- सिटुपी अधिकृत
खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना
(Practical Examination Scheme)

पूर्णाङ्क : ५०
समय : १ घण्टा

उत्तीर्णाङ्क : २५

विषय	पूर्णाङ्क	विषयवस्तु शीर्षक	अंक	समय
प्रयोगात्मक (Practical Examination)	५०	Basic Prepress and printing knowledge – Printing process overview (Web offset, Sheet feed press) – Plate types and chemistry (thermal, violet, process less etc.) – Imposition basics (arranging pages for proper print order) – Screen ruling (LIP) and resolution (DPI) setting	१० अंक	१२ मिनेट
		PDF & RIP workflow – How to prepare print-ready PDFs (Flatten transparency, embed fonts, bleed, trim etc.) – RIP software usages – Understanding of color profiles (CMYK, RGB, Spot color etc.) – Trapping, overprint preview, registration marks	१० अंक	१२मिनेट
		CTP Machine Operation – Machine startup/shutdown process – Plate loading/unloading and calibration – Exposure setting (Power, resolution etc.) – How to monitor and clean the laser head (if required) – Plate punching/alignment system	१० अंक	१२ मिनेट
		Plate processor handling (if using a wet system) – Developer and replenishes levels – Temperature, speed and pH control – Proper cleaning and maintenance schedule	१० अंक	१२ मिनेट
		Maintenance & troubleshooting – Regular maintenance tasks (cleaning rollers, filters, fans) – Common issues and error codes (laser errors, plate jam, alignment issues) – Software update and backup procedures	१० अंक	१२ मिनेट